

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W EŁKU**

RAPORT

**„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w
powiecie ełckim w 2008 roku”**

Ełk marzec 2009

WSTĘP

Opracowanie „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ełckim w 2008 roku” stanowi analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy powiatu ełckiego. Podstawowym celem opracowania jest zdiagnozowanie zachodzących tu zmian w aspekcie zarówno popytu na pracę jak i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym. Na tej podstawie formułowane są oceny, wnioski i krótkotrwałe prognozy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych. Istotnym punktem raportu jest analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych na terenie powiatu ełckiego, dokonywana na podstawie opracowanej w Departamencie Rynku i Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej metodologii ich wyodrębniania (monitoring).

Przygotowanie i opracowanie klasyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie tendencji i zmian powiatowego rynku pracy. Dodatkowo zdefiniowanie zawodów, na które występuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie ze strony pracodawców umożliwia podejmowanie odpowiednich działań optymalizujących i umożliwiających dostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do oczekiwań stawianych przez lokalnych pracodawców. Monitoring ma również istotne znaczenie w odniesieniu do wyznaczania kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawniania poradnictwa zawodowego oraz ułatwiania realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia.

Poprzez wskazanie kierunków rozwoju rynku pracy oraz ukazanie zmian zarówno w strukturze zarejestrowanych osób bezrobotnych jak i w strukturze składanych przez pracodawców ofert pracy niniejsza analiza może być również pomocna dla organów administracji samorządowej, pracodawców oraz dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych. Może bowiem ułatwić podjęcie decyzji o wyborze zawodu przez osoby uczące się, kierunku zmiany doskonalenia zawodowego, uruchomieniu nowego kierunku kształcenia, jak również wskazać w jakich zawodach najłatwiej na lokalnym rynku pracy o pracowników, w przypadku jakich inwestycji łatwo może być o wykwalifikowaną siłę roboczą.

Podstawą opracowania są dane statystyczne, jakimi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Ełku za 2008 rok, dotyczą one terenu całego powiatu ełckiego. Raport został opracowany w wyniku analizy porównawczej danych statystycznych, poddając je wieloaspektowej weryfikacji według zmiennych takich jak: rodzaj zawodu, oferty pracy, grupy zawodowe, płeć osób bezrobotnych, długość pozostawania bez pracy, fluktuacja bezrobocia. Na potrzeby sporządzenia niniejszego opracowania przyjęto także założenie, że analizowane będą te wskaźniki i zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy.

1. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW

Statystyka bezrobotnych według zawodów odzwierciedla dokonujące się w gospodarce przemiany, odwzorowuje aktualną strukturę zawodową na rynku pracy i jednocześnie wprowadza z pewnym wyprzedzeniem zawody charakterystyczne dla gospodarki rynkowej.

Spośród 6094 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2008 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Elku, zawód wyuczony posiadało 4857 osoby (79,7 % ogółu bezrobotnych). W porównaniu do stanu z 31.12.2007 r. (6552 osób zarejestrowanych bezrobotnych), zgodnie z ogólną tendencją spadku bezrobocia w kraju i regionie, populacja ta zmalała o 458 osób.

Według Klasyfikacji Zawodów i Specjalności najbardziej zagregowany podział obejmuje 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich, które zostały zilustrowane w poniższym zestawieniu.

Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani Stan na 31.12.2007	Bezrobotni zarejestrowani Stan na 30.06.2008	Bezrobotni zarejestrowani Stan na 31.12.2008	Wzrost/ Spadek (4:2)	Wzrost/ Spadek (4:3)
1	2	3	4	5	6
0 Bez zawodu	1370	1122	1237	-133	115
01 Siły zbrojne	1	0	0	-1	0
1 Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	18	18	12	-6	-6
2 Specjaliści	339	326	342	3	16
3 Technicy i inny średni personel	956	875	966	10	91
4 Pracownicy biurowi	204	183	180	-24	-3
5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	838	686	646	-192	-40
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	367	279	263	-104	-16
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1493	1233	1500	7	267
8 Operatorzy i monterzy	268	241	295	27	54

Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani Stan na 31.12.2007	Bezrobotni zarejestrowani Stan na 30.06.2008	Bezrobotni zarejestrowani Stan na 31.12.2008	Wzrost/ Spadek (4:2)	Wzrost/ Spadek (4:3)
maszyn i urządzeń					
9 Pracownicy przy pracach prostych	698	549	653	-45	104
Razem	6552	5512	6094	-458	582

Powyższa tabela wskazuje, iż biorąc pod uwagę koniec grudnia 2007 i 2008 r., widoczny jest spadek liczby osób zarejestrowanych w grupach zawodowych: 0, 01, 1, 4, 5, 6 oraz 9 wzrost natomiast odnotowano w grupie: 2, 3, 7 i 8.

Duży udział, jak co roku, w strukturze osób bezrobotnych mają osoby tzw. bez zawodu. Są to wszystkie osoby, które według ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zaliczane są do grupy bez kwalifikacji zawodowych¹. Stanowią oni 20,3 % wszystkich zarejestrowanych osób.

Nadal Dominującymi grupami są osoby posiadające kwalifikacje na poziomie grupy 7 – **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Są to osoby, które dzięki swojej wiedzy, umiejętnościom i doświadczeniu zawodowemu między innymi obrabiają surowce, wytwarzają i naprawiają towary oraz budują, konserwują i naprawiają drogi czy maszyny.

W końcu grudnia 2008 r. zaliczono do niej **1500** bezrobotnych. Osoby bezrobotne wchodzące w skład tej grupy zawodowej stanowiły **24,61%** ogółu zarejestrowanych w urzędzie. Najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród:

Lp.	Nazwa zawodu	Stan na 31.12.2007	Stan na 31.12.2008	Wzrost / spadek
1.	murarz	151	169	18
2.	krawiec	181	141	-40
3.	mechanik samochodów osobowych	65	76	11
4.	meliorant	94	73	-21

¹Bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych – oznacza to bezrobotnego nieposiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

5.	ślusarz	64	79	15
6.	szwaczka	49	36	-13
7.	piekarz	62	62	0
8.	stolarz meblowy	26	40	14
9.	monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	38	44	6
10.	elektromonter (elektryk) zakładowy	35	23	-12

Duże trudności ze znalezieniem pracy mają także osoby bezrobotne zaliczane do **grupy 3** – **techników i innego średniego personelu**. Zajmują one drugie miejsce pod względem liczebności. Według stanu na koniec grudnia 2008 r. zarejestrowanych było **966 osób (15,8 % populacji)** należących do tej grupy zawodowej. Wśród nich najwięcej było:

Lp.	Nazwa zawodu	Stan na 31.12.2007	Stan na 31.12.2008	Wzrost / spadek
1.	asystent ekonomiczny (zawód szkolny – technik ekonomista)	185	213	28
2.	technik rolnik	93	76	-17
3.	technik budownictwa ogólnego	74	66	-8
4.	technik mechanik	47	53	6
5.	technik technologii żywności - przetwórstwo mięsne	40	44	4
6.	technik technologii odzieży	37	29	-8
7.	technik żywienia i gospodarstwa domowego	28	31	3
8.	księgowy (samodzielny)	31	22	-9
9.	handlowiec (zawód szkolny – technik handlowiec)	28	37	9
10.	pracownik administracyjny (zawód szkolny - technik administracji)	21	30	9

Poważne problemy z podjęciem zatrudnienia mają również osoby zaliczone do **grupy 5 - pracowników usług osobistych i sprzedawców** - w liczbie 646 osób stanowili 10,6 % populacji na koniec grudnia 2008 r. Wśród nich:

Lp.	Nazwa zawodu	Stan na 31.12.2007	Stan na 31.12.2008	Wzrost / spadek
1.	sprzedawca	444	343	-101
2.	kucharz	136	98	-38
3.	opiekunka dziecięca	34	22	-12
4.	opiekunka domowa	48	28	-20
5.	kelner	39	25	-14
6.	fryzjer (zawody szkolne – fryzjer, technik usług fryzjerskich)	28	25	-3

Jeśli chodzi o wielkość **napływu bezrobotnych według zawodów** to w drugim półroczu 2008 r. w urzędzie zarejestrowało się 3829 bezrobotnych poprzednio pracujących, wśród których 39,5 % stanowiły kobiety (1515 kobiety). Biorąc natomiast pod uwagę cały 2008 rok, to liczba osób bezrobotnych poprzednio pracujących wynosi 6697 osób, z czego 2722 stanowią kobiety (40,6 %).

Najwięcej osób bezrobotnych rejestrujących się w drugim półroczu 2008 r. posiadało następujące zawody:

Lp.	Nazwa zawodu	Stan na 31.12.2007	Stan na 31.12.2008	Wzrost / spadek
1.	sprzedawca	493	343	-150
2.	murarz	255	169	-86
3.	asystent ekonomiczny	315	213	-102
4.	mechanik samochodów osobowych	178	76	-102
5.	robotnik budowlany	202	141	-61
6.	robotnik pomocniczy w przemysle przetwórczym	127	87	-40
7.	kierowca samochodu	93	54	-39

	ciężarowego			
8.	krawiec	174	141	-33
9.	piekarz	120	62	-58
10.	pozostali rolnicy produkcji roślinnej	125	109	-16
11.	kucharz	136	98	-38
12.	stolarz meblowy	75	40	-35
13.	technik rolnik	86	76	-10
14.	technik budownictwa	148	66	-82
15.	technik mechanik	148	53	-95

Źródłem istotnych informacji jest również analiza struktury bezrobotnych według **Polskiej Klasyfikacji Działalności**, określającej przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji sektora własności. Analiza wykazuje, że 31,7 % bezrobotnych poprzednio pracujących dostarczają na rynek ełcki trzy sekcje:

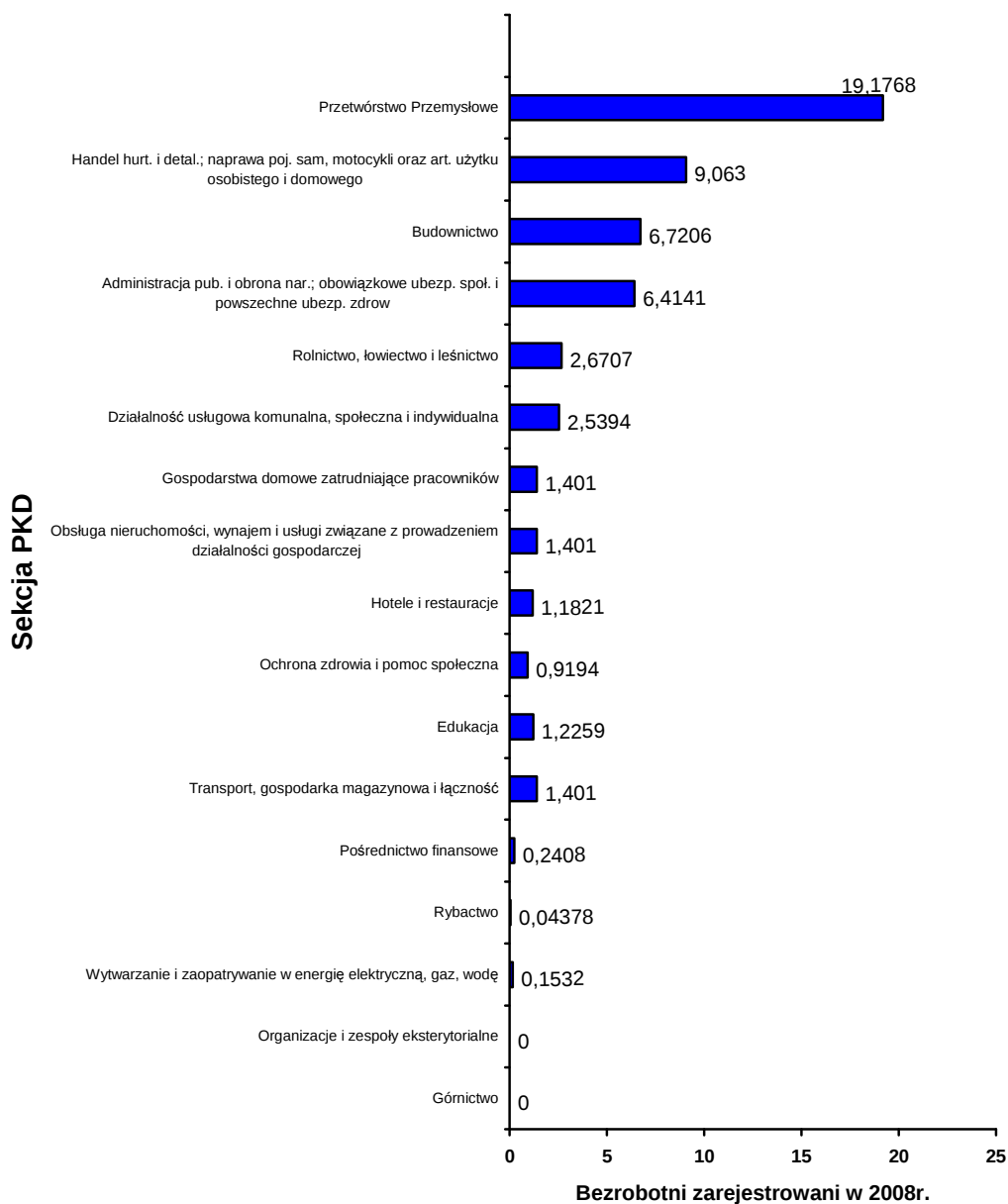
1. przetwórstwo przemysłowe
2. handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
3. budownictwo.

Do sekcji generującej w znacznej liczbie bezrobocie zaliczyć należy ponadto:

1. administrację publiczną i obronę narodową, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne
2. rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.

Struktura bezrobotnych według PKD w powiecie ełckim w 2008r.

■ Sekcja PKD

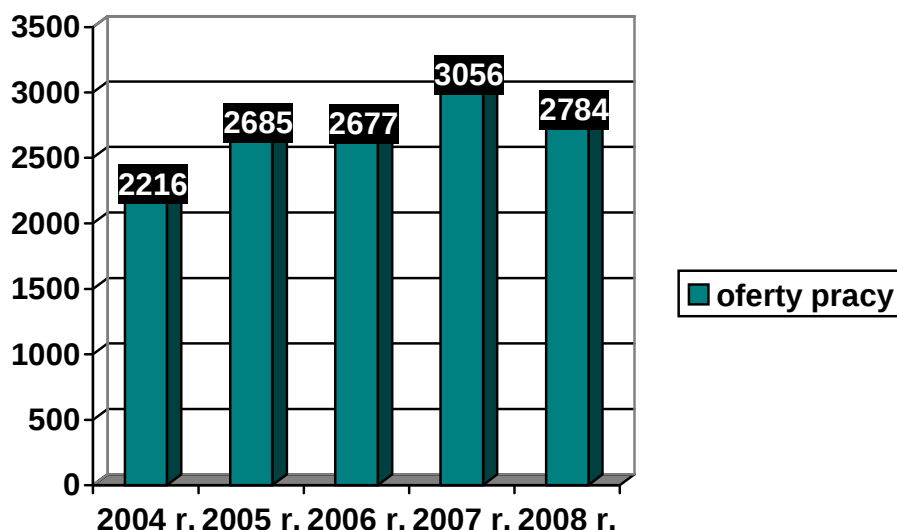
2. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

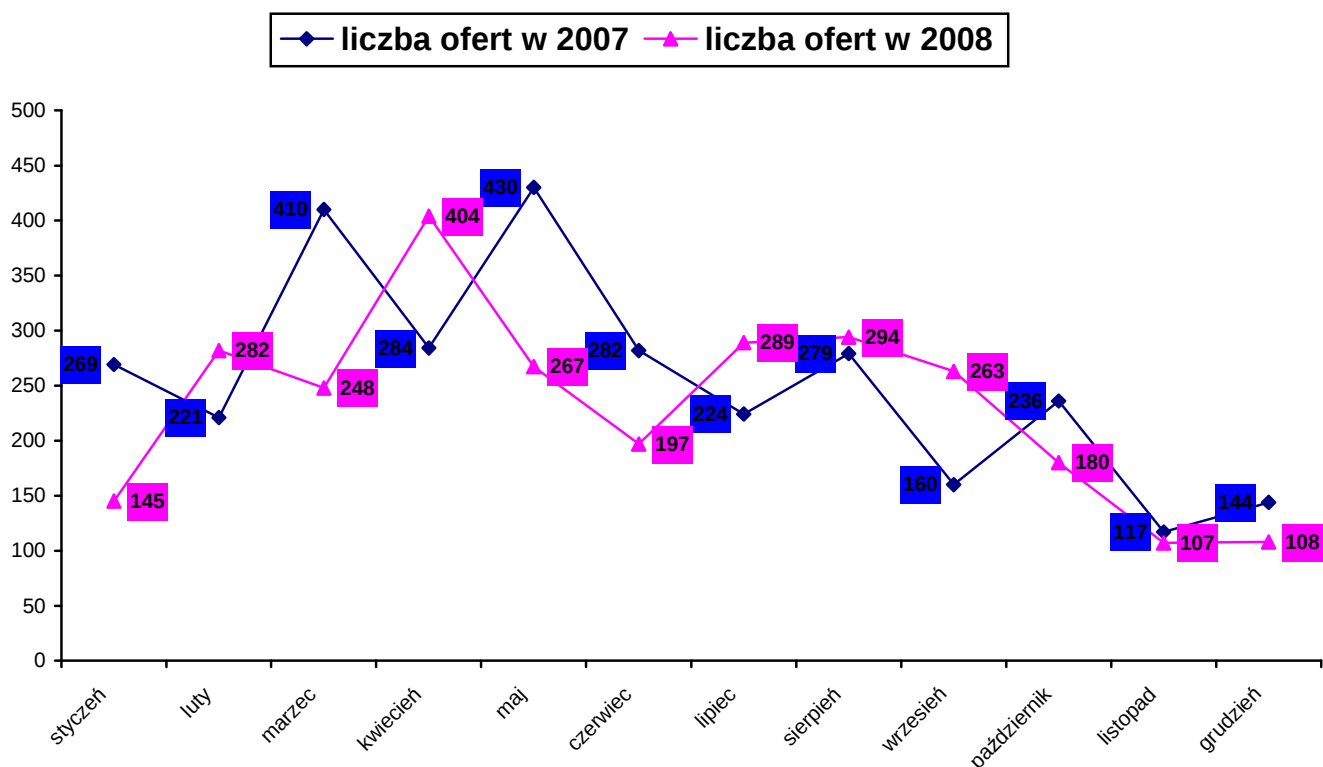
W drugim półroczu roku 2008 r. pośrednicy pracy pozyskali lub przyjęli zgłoszenia 1241 miejsc pracy dla bezrobotnych i osób poszukujących pracy. W odniesieniu do pierwszego półrocza 2008 r. liczba ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy zmalała o 302 ofert pracy.

Liczba ofert pracy w latach 2004 - 2008

Z powyższego wykresu wynika, iż względem 2007 roku pośrednicy pracy przyjęli o 272 oferty pracy mniej. Natomiast porównując do 2006 r. liczba ta wzrosła o 105 ofert.

Poniższy wykres obrazuje natomiast jak wyglądał napływ ofert pracy w poszczególnych miesiącach w latach 2007 i 2008. Oferty wpływały nieregularnie, najwięcej ich było w miesiącu kwietniu – aż 404, w dalszej kolejności w maj – 267 ofert, w sierpniu – 294 oferty pracy. Najmniej natomiast ofert pracy wpłynęło w miesiącu listopadzie – 107 ofert.

W 2008 roku sytuacja dotycząca napływu ofert pracy jest podobna do sytuacji z ubiegłego roku, bowiem w dwóch ostatnich latach (2007 – 2008) liczba ofert pracy w drugim półroczu zarówno w sektorze prywatnym i publicznym jest niższa niż w pierwszym półroczu. W przeciwieństwie do sytuacji z lat 2004 – 2005, gdy to w drugim półroczu następował wzrost liczby ofert pracy w sektorze prywatnym. Tak więc w 2008 r. widoczny jest spadek liczby ofert pracy w sektorze prywatnym (o 333 oferty), i wzrost w sektorze publicznym (o 60 ofert), co prezentuje poniższa tabela.

Okresy	Oferty pracy w 2008 r.			
	ogółem	przyrost / spadek w odniesieniu do półrocza / roku 2007	z tego	
			z sektora prywatnego	z sektora publicznego
2008 r.	2784	-272	1834	950
I półrocze	1543	-353	985	558
II półrocze	1241	79	849	392

Główną pozycję w strukturze zgłoszonych ofert pracy stanowiły przede wszystkim oferty pracy subsydiowanej. W drugim półroczu 2008 r. z inicjatywy urzędu utworzonych zostało 749 miejsc pracy subsydiowanej, tj. o 277 miejsc mniej niż w pierwszym półroczu 2008 r. (spadek o 36,9 %).

Duża część ofert w 2008 roku dotyczyła prac sezonowych – 963 ofert. Tak jak w latach ubiegłych pracodawcy najczęściej decydowali się na przyjęcie stażystów. Z kolei niesubsydiowane oferty pracy kierowane były do osób posiadających już określone doświadczenie zawodowe

Analiza ofert według grup zawodowych wskazuje, że aż 48,6 % wszystkich ofert zaadresowanych było do bezrobotnych mających zawód zakwalifikowany do grup 5 - 8, czyli do osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego.

Zestawienie ofert pracy według grup zawodowych w latach 2007 i 2008

Grupy zawodów	Liczba ofert pracy 31.12.2007	Liczba ofert pracy 31.12.2008	Wzrost/ spadek (2:1)
	1	2	3
0 Bez zawodu			
01 Siły zbrojne	0	0	0
• Żołnierze zawodowi	0	0	0
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10	7	-3
• Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	0	0	0
• Kierownicy dużych i średnich organizacji	8	2	-6
• Kierownicy małych przedsiębiorstw	2	5	3

Grupy zawodów	Liczba ofert pracy 31.12.2007	Liczba ofert pracy 31.12.2008	Wzrost/ spadek (2:1)
	1	2	3
2 Specjaliści	170	155	-15
• Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	17	11	-6
• Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	14	12	-2
• Specjaliści szkolnictwa	73	92	19
• Pozostali specjaliści	66	40	-26
3 Technicy i inny średni personel	282	253	-29
• Średni personel techniczny	30	33	3
• Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	14	5	-9
• Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	7	6	-1
• Pracownicy pozostałych specjalności	231	209	-22
4 Pracownicy biurowi	294	343	49
• Pracownicy obsługi biurowej	257	263	6
• Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	37	80	43
5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	480	468	-12
• Pracownicy usług osobistych i ochrony	137	132	-5
• Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	343	336	-7

Grupy zawodów	Liczba ofert pracy 31.12.2007	Liczba ofert pracy 31.12.2008	Wzrost/ spadek (2:1)
	1	2	3
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	16	4	-14
• Rolnicy	9	2	-7
• Orodnicy	0	1	1
• Leśnicy i rybacy	7	0	-7
• Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0	1	1
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	582	493	-89
• Górnicy i robotnicy budowlani	311	277	-34
• Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	111	125	14
• Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	9	0	-9
• Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	151	91	-60
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	407	254	-153
• Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	100	52	-48
• Operatorzy i monterzy maszyn	168	103	-65
• Kierowcy i operatorzy pojazdów	139	99	-40

Grupy zawodów	Liczba ofert pracy 31.12.2007	Liczba ofert pracy 31.12.2008	Wzrost/ spadek (2:1)
	1	2	3
9 Pracownicy przy pracach prostych	815	807	-8
• Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	245	355	110
• Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	25	35	10
• Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	545	417	-128
Razem	3056	2784	-272

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie jest bardzo ważny, ponieważ pozwala na określenie tych zawodów, w których możliwość znalezienia pracy jest znikoma i wymaga podjęcia działań dążących do przekwalifikowania umiejętności zawodowych posiadanych przez bezrobotnych.

Jak wynika z powyższej tabeli, aż 28,9 % wszystkich ofert pracy skierowanych było do pracowników przy pracach prostych (grupa 9). Tylko z 21,3 % ogółu ofert mogli skorzystać bezrobotni posiadający zawody zakwalifikowane do 3 i 4 grupy, a więc na poziomie wykształcenia średniego. Najmniej ofert – 5,8 % skierowanych było do bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie (zawody z grupy 1 i 2). W porównaniu do liczby ofert pracy w 2007 r. zanotowano wzrost ofert w 4 grupie zawodowej a spadek ofert w grupach – 1,2,3,5,6,7,8,9.

Biorąc pod uwagę oferty pracy zgłoszone w 2008 roku według sekcji PKD to prawie 1/4 stanowią oferty z sektora handlu hurtowego i detalicznego (652 oferty), niewiele mniej z przetwórstwa przemysłowego – 19,9 %.

Lp.	Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w 2008r.
1.	Przetwórstwo przemysłowe	555
2.	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa poj. samochodowych oraz art. użytku osobistego i domowego	652

3.	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	565
4.	Budownictwo	304
5.	Edukacja	165
6.	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	126
7.	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	119
8.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	74

Poniżej przedstawiono ranking 17 zawodów, dla których w 2008 r. zgłoszono najwięcej ofert pracy.

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy w 2008 r.
1	sprzedawca	325
2	robotnik gospodarczy	200
3	pracownik biurowy	194
4	robotnik budowlany	157
5	meliorant	96
6	robotnik drogowy	68
7	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	91
8	pracownik administracyjny	95
9	murarz	34
10	brukarz	42
11	magazynier	42
12	kierowca samochodu ciężarowego	42
13	pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	26
14	pomoc kuchenna	42

15	kucharz	36
16	mechanik pojazdów samochodowych	30
17	Robotnik magazynowy	20
18	Razem	1540

Na liście zawodów, dla których zgłoszono najwięcej ofert, pierwsze miejsce zajmują **sprzedawcy**, dla których wpłynęło 325 ofert Pracy w 2008 r. Natomiast pierwsze miejsce wśród zawodów robotniczych zajmuje **robotnik budowlany** – 157 ofert. Ranking pokazuje, że zawody, dla których zgłoszono najwięcej ofert, pochodzą kolejno z grupy 9, 8 i 7.

W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż pomimo, że liczba ofert pracy jest czynnikiem istotnym na rynku pracy, to jednak musi ona współgrać z zasobami ludzkimi występującymi na nim. Dlatego też nie można tylko na tej podstawie wyciągać wniosków dotyczących zapotrzebowania na dane kwalifikacje, a tym bardziej dokonywać analiz rynku, formułować opinii o np. kierunkach kształcenia bez porównania tych danych z informacjami o liczbie osób poszukujących pracy w danych zawodach.

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy powoduje powstawanie zawodów, na które jest większe lub mniejsze zapotrzebowanie ze strony pracodawców tzw.

- **zawodów „nadwyżkowych”**, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz poszukujących pracy jest wyższa niż zgłaszane zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci proponowanych ofert pracy

oraz

- **zawodów „deficytowych”**, w których liczba bezrobotnych i poszukujących pracy nie zaspakaja potrzeb pracodawców, tzn. występuje przewaga ofert pracy nad możliwością zatrudnienia pracownika z odpowiednimi kwalifikacjami.

W celu ustalenia zawodów nadwyżkowych i deficytowych, występujących na rynku pracy powiatu ełckiego, posłużono się **wskaźnikiem intensywności nadwyżki(deficytu) zawodów k**

$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$ gdzie : $\overline{O}_I^k$ to średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w roku 2008,

przy czym wielkość tą obliczono według wzoru $\overline{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_I^k}{12}$

a $\overline{B}_I^k$ to średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w roku 2008,

przy czym wielkość tą obliczono według wzoru $\overline{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_I^k}{12}$

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i – tym miesiącu w zawodzie k

Przyjęto, że zawody o wskaźniku :

- a) $W_{n,I}^k < 0,9$ **to zawody nadwyżkowe** - na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie;
- b) $0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ **to zawody zrównoważone** - wykazujące równowagę na rynku pracy
- c) $W_{n,I}^k > 1,1$ **to zawody deficytowe** - na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykazuje, że **zawody deficytowe** w naszym powiecie pochodzą z grupy 8 – operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, a w dalszej kolejności z grupy 9, 7 i 3. Wymienić tu należy 30 zawodów znaczących, w których wskaźnik intensywności przekraczał wielkość 1,1. Należą do nich:

1. operator maszyny rozlewniczej
2. pozostali operatorzy maszyn i urządzeń
3. operatorzy urządzeń do gięcia szkła
4. operatorzy pilarek do pozyskiwania tarcicy
5. operatorzy sklejarok płyt stolarskich
6. operatorzy strugarek i frezerek do drewna
7. operatorzy urządzeń rozdrabniających
8. operatorzy urządzeń uzdatniania i demineralizacji wody
9. operatorzy zgrzewarek
10. operatorzy urządzeń do produkcji elementów z betonu komórkowego
11. operatorzy myjni
12. pomocnik piekarza

13. robotnicy przy myciu części i zespołów
14. technik organizacji produkcji
15. organizator imprez sportowych
16. sekretarz asystent
17. inspektor kontroli handlu i usług
18. florysta
19. stylist
20. archiwista zakładowy
21. kurier
22. pozostali kasjerzy bankowi i pokrewni
23. pomoc farmaceutyczna
24. pozostali fryzjerzy, kosmetyczki autobusów pokrewni
25. strażnik miejski
26. monter reklam
27. szklarz
28. malarz lakiernik wyrobów metalowych
29. mechanik autobusów
30. mechanik silników spalinowych

Badanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykazało, że 15 zawodów zaliczyć należy do zawodów **zrównoważonych na rynku pracy** zwłaszcza z grupy 3 i 7. Należą do nich:

1. instruktor nauki jazdy
2. doradca inwestycyjny
3. pozostali pracownicy ds. finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani
4. księgowy (samodzielny)
5. animator kultury
6. brukarz
7. meliorant
8. glazurnik
9. blacharz budowlany
10. przetwórcza ryb
11. karmelarz
12. kuśnierz

13. operator koparek i zwałowarek
14. operator maszyn do produkcji drutów i prętów
15. maszynista chłodni

Właściwie, poza wyżej wymienionymi zawodami deficytowymi i zrównoważonymi, wszystkie pozostałe zawody posiadane przez osoby bezrobotne zaliczyć należy do **nadwyżkowych**. Jednakże największy wskaźnik intensywności nadwyżki posiada 30 następujących zawodów z grup 8, 7, 2 i 4:

1. nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej
2. nauczyciel przedszkola
3. wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych
4. doradca personalny
5. konserwator systemów komputerowych i sieci
6. telemarketer
7. sekretarz sądowy
8. bibliotekarz
9. sekretarka
10. fakturzystka
11. pracownik biurowy
12. kasjer handlowy
13. rejestratorka medyczna
14. intendent
15. konserwator budynków
16. tapicer meblowy
17. operator maszyn i urządzeń do produkcji łożysk tocznych
18. operator obrabiarek zespołowych
19. pozostali operatorzy maszyn gimnazjów urządzeń do obróbki metali
20. monter mebli
21. operatorzy suwnic
22. goniec
23. szatniarz
24. zmiataacz
25. pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zielonych

- 26. robotnik torowy
- 27. konserwator części
- 28. pomoc krawiecka
- 29. pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle
- 30. robotnik gospodarczy

Z powyższego wynika zatem, iż w ramach jednej grupy zawodowej mogą być zarówno zawody deficytowe, zrównoważone jak i nadwyżkowe (tak jak w grupie 7 czy 3). Trudno jest więc określić jakie grupy zawodowe są najbardziej narażone na brak zatrudnienia lub też odwrotnie wśród których grup najłatwiej jest znaleźć pracę.

Analizując wskazane dane należy zaznaczyć, że na pewne oferty pracy mogą zgłaszać się osoby posiadające pokrewny lub inny zawód i podjąć pracę po wcześniejszym przeszkoleniu. Część ofert pracy dotyczących zawodów deficytowych wymaga od potencjalnych kandydatów do pracy oprócz odpowiedniego wykształcenia - stażu i doświadczenia. Takie wymogi formułowane są przez pracodawców. Ponadto osoby mające przerwę w wykonywaniu pewnych zawodów tracą po upływie określonego czasu prawo do jego wykonywania. W związku z powyższym omawiając zawody deficytowe i nadwyżkowe należy nadmienić, iż dane PUP w Ełku, które zostały wykorzystane do sporządzenia niniejszego raportu, nie do końca przedstawiają rzeczywisty obraz sytuacji na lokalnym rynku pracy. Bowiem w zbiorach urzędu od lat figurują osoby bezrobotne legitymujące się różnymi zawodami, których jednak nie mogą wykonywać. Poza tym część zawodów zaliczonych do deficytowych czy nadwyżkowych związana jest niewątpliwie z sezonowością ich wykonywania. Dlatego też na dzień dzisiejszy zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ełckim różnią się od zawodów, które można było zaliczyć do tych grup na koniec roku.

4. WYNIKI BADANIA W ZAKŁADACH PRACY

Prowadzenie prawidłowej polityki rynku pracy wymaga sprawnego systemu informacyjnego w tej dziedzinie oraz koordynacji kształcenia zawodowego i szkoleń osób bezrobotnych z potrzebami lokalnego rynku pracy.

Chcąc zdiagnozować procesy zachodzące na lokalnym rynku pracy oraz wyodrębnić zawody deficytowe i nadwyżkowe na terenie powiatu ełckiego Powiatowy Urząd Pracy w Ełku przeprowadził w grudniu 2008 roku badanie socjologiczne. Przebiegało ono na dwóch rodzajach

respondentów: wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych w Ełku oraz wybranych drogą losową 200 pracodawcach powiatu ełckiego.

Narzędziem badawczym był kwestionariusz ankiety składający się z dwóch części (danych dotyczących zakładu pracy oraz ruchu pracowników w 2009 roku). W drugiej części dodane zostało zapytanie o przewidywane szkolenia, na jakie pracodawcy chcieliby skierować potencjalnych lub też swoich pracowników.

Badanie przebiegało w następujący sposób: pośrednicy pracy PUP w Ełku roznosili bezpośrednio do firm lub też wysyłali pocztą ankiety w liczbie 200. Do urzędu wróciło z nich tylko 176 ankiety (88 %). $\frac{1}{4}$ respondentów stanowią pracodawcy z sektora publicznego (28 pracodawców), a 148 reprezentuje sektor prywatny.

Sektor publiczny

Wielkość zakładu pracy pod względem liczby zatrudnionych	Do 10 pracowników	Do 50 pracowników	Do 250 pracowników	Powyżej 250 pracowników	Ogółem
Liczba zakładów pracy	11	12	4	1	28
Liczba pracowników	71	378	333	521	1303
Liczba przewidywanych przyjęć pracowników w 2009 r.	8	91	42	23	164
Liczba przewidywanych zwolnień pracowników w 2009 r.	0	77	-	-	77
Liczba przewidywanych szkoleń pracowników w 2009 r.	6	3	2	-	11

Jeśli zaś chodzi o przewidywane zatrudnienie w 2009 r. to według pracodawców z sektora publicznego dotyczy ono następujących zawodów:

- pracownik socjalny
- koordynator ds. projektów systemowych

- nauczyciel przedszkola
- instruktor
- instruktor kulturowo - oświatowy
- opiekunka
- robotnik gospodarczy
- goniec
- pracownik samorządowy
- pracownik administracyjny
- pracownik budowlany
- palacz c.o.
- malarz
- hydraulik
- robotnik drogowy
- pracownicy w rolnictwie i pokrewni
- nauczyciel chemii
- nauczyciel fizyki
- wychowawca świetlicy
- kierowca
- kierowca autobusu
- lekarz
- pielęgniarka
- ratownik medyczny
- położna

Natomiast najczęściej wymieniane powody zwiększenia lub zmniejszenia zatrudnienia wymieniane przez pracodawców z sektora publicznego są następujące:

- zatrudnienie pracowników na wakujące stanowiska (wakaty spowodowane przejściem pracowników na emeryturę)
- poszukiwanie lepiej płatnej pracy
- zwiększenie zadań ustawowych dla pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych
- wygaśnięcie umowy
- sezonowość pracy
- pozyskiwanie środków unijnych w ramach programów

- zwiększenie dotychczasowego zakresu obowiązków pracownika socjalnego
- wzrost zapotrzebowania zaświadczenie usług opiekuńczych w środowisku
- brak środków na zatrudnienie
- limitowane etaty (ruch w zatrudnieniu jest w ówczas, gdy zwalnia się etat)
- zwolnienia i przyjęcia nauczycieli w zależności od naboru uczniów
- wysoka absencja z tytułu chorób zmusza pracodawcę do zatrudniania nowych
- zwalnianie się pracowników i wyjazdy za granicę powodują ciągły nabór pracowników
- potrzeby organizacyjne
- zakończenie prowadzonych prac interwencyjnych
- rozszerzenie usług

Poniżej zostaną przedstawione dane dotyczące pracodawców z sektora prywatnego:

Sektor prywatny

Wielkość zakładu pracy pod względem liczby zatrudnionych	Do 10 pracowników	Do 50 pracowników	Do 250 pracowników	Powyżej 250 pracowników	Ogółem
Liczba zakładów pracy	84	39	21	4	148
Liczba pracowników	400	1020	2246	2863	6529
Liczba przewidywanych przyjęć pracowników w 2009 r.	54	125	109	-	288
Liczba przewidywanych zwolnień pracowników w 2009 r.	14	24	163	-	201
Liczba przewidywanych szkoleń pracowników w 2009 r.	24	26	14	2	66

Jeśli zaś chodzi o przewidywane zatrudnienie w 2009 r. to według pracodawców z sektora prywatnego dotyczy ono następujących zawodów. 8 pierwszych zawodów było najczęściej wymienianych, pozostałe to z reguły potrzeby pojedynczych pracodawców.

- sprzedawca
- robotnik budowlany
- betoniarz
- brukarz
- kierowca samochodu ciężarowego
- mechanik samochodowy
- operator maszyn
- elektromechanik
- stolarz
- piekarz
- krawcowa
- barman
- kelner
- kucharz
- ślusarz
- ekonomista
- specjalista ds. handlu zagranicznego
- księgowy
- dozorca
- doradca klienta
- kierowca wózków widłowych
- pilarz
- przedstawiciel handlowy
- murarz
- zbrojarz
- tynkarz
- malarz
- operator ładowarki
- operator koparki
- operator maszyn sprzętu leśnego

- operator suwnicy
- operator węzła betoniarskiego
- operator maszyn do produkcji pelletu
- operator spycharki
- operator rębaka
- robotnik drogowy
- operator sprzętu drogowego
- magazynier
- kierowca
- fakturzysta
- specjalista ds. sprzedaży
- operator urządzeń do podawania i dozowania tworzyw
- monter okien
- operator maszyn do rozkroju szkła
- mrożonkowy
- spec. ds. kluczowych klientów
- blacharz – lakiernik
- doradca samochodowy
- pracownik ogólnobudowlany
- kierownik produkcji
- dozorca
- recepcjonistka
- szwaczki
- konserwator –ogrodnik
- pracownik produkcji
- zaopatrzeniowiec
- fryzjer
- palacz – konserwator
- strażnik p/poż
- administrator serwerów i sieci
- serwisant oprogramowania
- specjalista ds. kredytów
- technolog robót wykończeniowych

- monter podzespołów samochodowych
- pomocnik trakowego
- monter palet
- trakowy
- krojczy

Przyczyny zmniejszenia zatrudnienia wg pracodawców z sektora prywatnego:

1. likwidacja zakładu pracy – 1 odpowiedź
2. sezonowość – 6 odp.
3. zmniejszenie sprzedaży – 10 odp.
4. kryzys gospodarczy – 14 odp.
5. wyjazdy za granice – 9 odp.
6. brak wymaganych kwalifikacji – 6 odp.

Przyczyny zwiększenia zatrudnienia:

1. wzrost produkcji – 8 odp.
2. wprowadzenie postępu technicznego i nowych technologii powodujących przyjęcia pracowników – 3 odp.
3. poszerzenie działalności – 3 odp.
4. rozwój firmy – 4 odp.

Wśród innych przyczyn najczęściej wymieniane były:

- na prośbę pracownika
- rotacja naturalna
- jednoroczne kontrakty
- wysoka rotacja pracowników
- zwiększone wymagania rynku

	Liczba zakładów pracy	Liczba zatrudnionych	Przewidywane przyjęcia w 2009 r.	Przewidywane zwolnienia w 2009 r.
Sektor publiczny	28	1303	164	77
Sektor prywatny	148	6529	288	201
Ogółem	176	7832	452	278

Przewidywane przyjęcia pracowników w sektorze publicznym stanowią 36 %, natomiast przewidywane zwolnienia w tym sektorze to 27 %.

Z powyższego wynika zatem, iż zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym przewidywane przyjęcia pracowników przewyższają liczbowo przewidywane zwolnienia.

Po wynikach badania sondażowego popytu na pracę nasuwają się następujące wnioski:

- w sektorze publicznym
 1. najwięcej zakładów uczestniczących w badaniu zatrudnia do 50 pracowników, tym samym w opisywanych zakładach były i są planowane największe zatrudnienia, jak i zwolnienia pracowników
 2. pozytywnym zjawiskiem jest to, iż w każdym zakładzie przewidywana liczba przyjęć pracowników jest większa od przewidywanej liczby zwolnień
 3. pracodawcy przewidują zatrudnienie w 2009 roku zwłaszcza w siedmiu zawodach: palacz c.o., nauczyciel przedszkola, kierowca autobusu, lekarz i kierowca samochodu ciężarowego
 4. jeśli chodzi o kursy to tylko niewielu pracodawców podało zawody w jakich chcieliby mieć przeszkolonych potencjalnych pracowników, wśród nich najczęściej były kursy komputerowe, BHP, obsługa klienta oraz palacz c.o.
- w sektorze prywatnym

1. w badaniu brało udział najwięcej pracodawców zatrudniających do 50 oraz do 10 pracowników,
2. przewidywane przyjęcia i zwolnienia w 2009 roku także w większości planują pracodawcy zatrudniający w swoich zakładach pracy do 50 osób
3. prywatni przedsiębiorcy również w bardzo małym stopniu potrafili określić tematykę szkoleń pracowników i osób przyjmowanych do pracy, a dominowały w niej kursy na operatora różnych maszyn i BHP
4. jako przyczyny zwiększenia zatrudnienia w swoich zakładach pracy podawane było najczęściej: tworzenie nowych działów i stanowisk, wzrost produkcji oraz wprowadzenie postępu technicznego i nowych technologii powodujących przyjęcia pracowników, zaś wśród przyczyny powodujących zmniejszenie zatrudnienia przeważało zmniejszenie produkcji oraz kryzys gospodarczy, a w dalszej kolejności emigrację zarobkową i sezonowość prac, jakie można wykonywać w ich przedsiębiorstwach

Podsumowując ogólnie przeprowadzone badanie należy stwierdzić, iż sprawiało ono sporo trudności respondentom zwłaszcza pracodawcom. Ciężko im było określić swoje zapotrzebowanie kadrowe oraz kierunki szkoleń, które powinni ukończyć ich obecni lub potencjalni pracownicy. Zanim odesłali kwestionariusze ankiety często telefonowali, by powiedzieć, że nie mają planów na przyszłość i nie wiedzą co wpisać. Z kolei pracodawcy z sektora publicznego często twierdzili, że są zależni od organów prowadzących i sami nie mogą podjąć ostatecznej decyzji dotyczącej np. przewidywanych przyjęć w następnym roku.

4.1. ABSOLWENCI WEDŁUG POZIOMU WYKSZAŁCENIA, SZKÓŁ I ZAWODÓW

Kolejną część omawianego raportu stanowi monitoring zawodów na podstawie badania socjologicznego przeprowadzonego w szkołach ponadgimnazjalnych.

Narzędziem badawczym były kwestionariusze ankiety składające się z dwóch części. Kwestionariusz do badania sondażowego podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w pierwszej części dotyczył danych ogólnych, a w drugiej – liczby absolwentów w roku szkolnym 2008/2009 oraz przewidywanej liczby absolwentów w roku szkolnym 2008/2009.

7137 – liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych w Elku, (stan na 31.10.2008 r.)

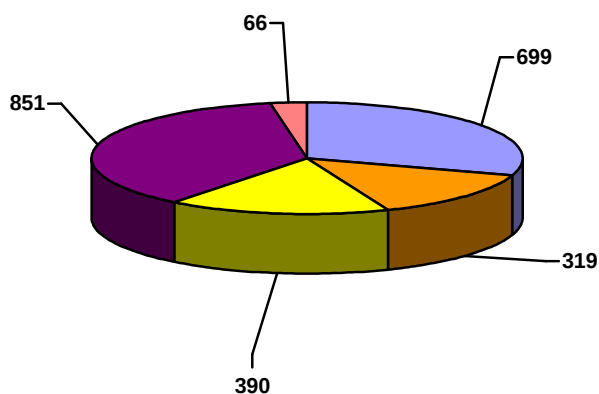
2325 – liczba absolwentów ogółem

1484 – liczba absolwentów (szkół wyższych, szkół policealnych, techników, liceów profilowanych, szkół zawodowych, oprócz liceów ogólnokształcących)

851– liczba absolwentów liceów ogólnokształcących

Strukturę absolwentów według szkół przedstawia poniższy wykres:

Absolwenci szkół wyższych i ponadgimnazjalnych w Powiecie Ełckim w 2008 r.

- Szkoły wyższe
- Szkoły policealne
- Szkoły średnie techniczne (technika ,
licea zawodowe)
- Licea ogólnokształcące
- Zasadnicze szkoły zawodowe

a) absolwenci szkół wyższych

W Ełku mieszczą się trzy filie szkół wyższych: Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie - Centrum Studiów Bałtyckich w Ełku, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy

oraz Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku. Analizując dane z wyników badań ankietowych w w/w uczelniach wynika, iż w roku 2008 obie uczelnie ukończyły i uzyskało status absolwenta 699 osób (tablica 4.1).

Tablica 4.1. Absolwenci szkół wyższych zarejestrowani w PUP w powiecie ełcki w roku 2007 oraz przewidywani absolwenci w roku 2008

Lp.	Nazwa szkoły	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 06.2008	Przewidywani absolwenci w 2009	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	6):(4) w %
1	2	3	4	5	6	
1.	Uniwersytet Warmińsko - Mazurski w Olsztynie, Centrum Studiów Bałtyckich w Ełku	- pedagog	85	102	1	1,1 %
		- edukacja techniczno informatyczna	37	62	4	10,8 %
		- filologia polska	-	36	-	-
		- administracja	149	-	15	10 %
		- politologia	28	-	3	10,7 %
		- technika rolnicza i leśna	-	-	-	-
2.	Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filia w Ełku	- specjalista ds. marketingu i handlu	201	304	3	1,5 %
		- inżynier informatyk	37	54	0	0
		- inżynier budownictwa	26	37	5	19,2 %
		- inżynier elektrotechnik	8	19	0	0
		- nauczyciel języka obcego (j.ang., j.niem., j.ros.)	78	91	3	3,8 %
3.	Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy Filia w Ełku	- turystyka i rekreacja	50	60	2	4 %

W szkołach wyższych w roku szkolnym 2007/2008 najwięcej absolwentów opuściło szkoły z tytułem specjalisty ds. marketingu i handlu (201 osób), nauczyciela języka obcego – 78 osób oraz specjalisty administracji publicznej (149 osób), najmniej osób zdobyło zawód inżyniera elektrotechnika (8 osób) oraz inżyniera budownictwa – 26 absolwentów, natomiast

w roku szkolnym 2008/2009 przewidywano najwięcej absolwentów również z tytułem specjalisty ds. marketingu – 304 osób oraz pedagoga – 102 osoby, w dalszej kolejności edukacja techniczno - informatyczna (62 absolwentów), najmniej natomiast ma być absolwentów również z zawodem inżyniera elektronika – 19 osób.

b) absolwenci szkół ponadgimnazjalnych

Do przeprowadzenia analizy uczniów szkół ponadgimnazjalnych Powiatowy Urząd Pracy w Ełku opierał się na danych z SIO MEN, jak również na ankietach przeprowadzonych we własnym zakresie odnośnie przewidywanej liczby absolwentów w roku szkolnym 2008/2009 (tablica 4.2).

W powiecie ełckim szkoły ponadgimnazjalne kształcą uczniów na poziomie zawodowym, technicznym oraz średnim ogólnokształcącym.

Tablica 4.2. Absolwenci zarejestrowani w PUP w powiecie ełcki według szkół i zawodów w roku 2008 oraz przewidywani absolwenci w roku 2009

Lp	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	(6):(5) w%
1	2	3	4	5	6	7	8
Szkoły policealne							
1	Szkoła Policealna nr 7 dla Dorosłych	311204	Technik budownictwa	0	0	0	0,0000
2	Szkoła Policealna nr 7 dla Dorosłych	315202	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa i higieny pracy]	0	0	30	0,0000
3	Szkoła Policealna nr 7 dla Dorosłych	341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0	0	5	0,0000
4	Szkoła Policealna nr 7 dla Dorosłych	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	0	0	0	0,0000
5	Szkoła Policealna nr 7 dla Dorosłych	515902	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	8	1	6	12,5000
6	Szkoła Policealna nr 7 dla Dorosłych	722204	Ślusarz	3	1	0	33,3333

7	Policealne Studium Przedsiębiorczości i Zarządzania w Ełku	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	73	2	70	2,7397
8	Studium Obsługi Celnej w Ełku	000000	Bez zawodu	14	3	30	21,4286
9	Szkoła Policealna nr 5	312102	Technik informatyk	8	1	8	12,5000
10	Szkoła Policealna nr 5	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	9	1	16	11,1111
11	Szkoła Policealna nr 5	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	38	2	28	5,2632
12	Policealne Studium Zawodowe w Ełku	321208	Technik rolnik	5	0	0	0,0000
13	Policealne Studium Zawodowe w Ełku	346103	Opiekunka środowiskowa	8	0	16	0,0000
14	Szkoła Policealna nr 3	341401	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	9	1	0	11,1111
15	Szkoła Policealna w Ełku	322301	Asystentka stomatologiczna	17	0	0	0,0000
16	Szkoła Policealna w Ełku	322302	Higienistka stomatologiczna	0	0	0	0,0000
17	Szkoła Policealna w Ełku	322401	Masażysta [zawód szkolny: Technik masażyста]	0	0	22	0,0000
18	Szkoła Policealna w Ełku	322601	Technik farmaceutyczny	24	0	0	0,0000
19	Szkoła Policealna w Ełku	322905	Ratownik medyczny	23	0	44	0,0000
20	Szkoła Policealna w Ełku	346101	Asystent osoby niepełnosprawnej	0	0	15	0,0000
21	Szkoła Policealna w Ełku	346103	Opiekunka środowiskowa	0	0	18	0,0000
22	Szkoła Policealna w Ełku	513102	Opiekunka dziecięca	0	0	0	0,0000
23	Szkoła Policealna w Ełku	514103	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	23	2	0	8,6957
24	Szkoła Policealna dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Ełku	312102	Technik informatyk	5	1	8	20,0000
25	Szkoła Policealna dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Ełku	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	0	0	0	0,0000

26	Szkoła Policealna dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Ełku	514102	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	18	0	10	0,0000
27	Szkoła Policealna dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Ełku	514103	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	18	2	19	11,1111
28	Policealna Szkoła Pracowników Ochrony	515902	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	16	1	11	6,2500
Razem				319	18	356	-

Szkoły policealne w roku szkolnym 2007/2008 ukończyło 319 osób co stanowiło 14 % ogółu. Najwięcej absolwentów było w zawodzie: technik administracji – 111 osoby, technik farmaceutyczny – 24, technik usług kosmetycznych – 23, ratownik medyczny - 23, najmniej natomiast było absolwentów z zawodem ślusarza - 3 oraz technik rolnik- 5 i technik informatyk – 5. Natomiast przewidywanych absolwentów w roku szkolnym 2008/2009 powinno być najwięcej w szkołach policealnych z zawodem technika administracji – 98 i technik BHP – 30 osób.

L p	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	(6):(5) w%
1	2	3	4	5	6	7	8
Szkoły średnie techniczne (technika, licea zawodowe)							
1	Technikum Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z/s w Ełku	312102	Technik informatyk	0	0	0	0,0000
2	Technikum Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z/s w Ełku	514102	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	0	0	0	0,0000

3	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Elku	311502	Technik mechanik	7	2	13	28,5714
4	Technikum Nr 5	312102	Technik informatyk	0	0	231	0,000
5	Technikum Nr 5	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	13	2	16	15,3846
6	Technikum Nr 5	341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	19	2	26	10,5263
7	Technikum Nr 5	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	63	11	44	17,4603
8	Technikum nr 2 w Elku	311204	Technik budownictwa	20	2	32	10,0000
9	Technikum nr 2 w Elku	311210	Technik urządzeń sanitarnych	0	0	12	0,0000
10	Technikum nr 3	311913	Technik technologii odzieży	0	0	0	0,0000
11	Technikum nr 3	321202	Technik architektury krajobrazu	0	0	14	0,0000
12	Technikum nr 3	341404	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	67	9	44	13,4328
13	Technikum nr 3	342205	Technik logistyki	0	0	171	0,0000
14	Technikum nr 4	341403	Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	23	1	25	4,3478
15	Technikum nr 4	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	29	3	25	10,3448
16	Technikum nr 4	341903	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	0	0	23	0,0000
17	Technikum nr 4	512302	Kelner	0	0	0	0,0000
18	Technikum nr 6	311302	Technik elektryk	11	0	0	0,0000
19	Technikum nr 6	311401	Technik elektronik	39	4	25	10,2564
20	Technikum nr 6	311403	Technik mechatronik	0	0	15	0,0000
21	Technikum nr 6	311502	Technik mechanik	29	3	30	10,3448
22	Technikum uzupełniające nr 4	311502	Technik mechanik	0	0	6	0,0000

23	Technikum nr 1	311209	Technik ochrony środowiska	19	4	20	21,0526
24	Technikum nr 1	321301	Technik technologii żywności-cukrownictwo	36	6	29	16,6667
25	Technikum nr 1	341401	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	0	0	0	0,0000
26	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Ełku	347302	Muzyk	15	0	29	0,0000
27	Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia w Ełku	347302	Muzyk	0	0	0	0,0000
Razem				390	49	830	-

390 – osób ukończyło szkoły techniczne i licea zawodowe, najwięcej absolwentów było w zawodzie: techników ekonomista – 92 osoby, organizator usług hotelarskich (technik hotelarstwa) – 67 osoby, najmniej natomiast techników elektryków – 11 osób, zaś przewidywana liczba absolwentów dotyczy przede wszystkim osób z zawodem technik ekonomista – 69 osób, technik hotelarz – 44 osób oraz technik elektronik – 25 osób, najmniej osób ukończy szkołę z tytułem technik mechanik – 6 absolwentów.

Lp	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni i absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu	Przewidywani absolwenci w roku 2009	(6):(5) w%
1	2	3	4	5	6	7	8
	Licea ogólnokształcące						
1	VII Liceum Profilowane dla Dorosłych	000000	Bez zawodu	11	1	0	9,0909
2	V Liceum Profilowane	000000	Bez zawodu	19	4	21	21,0526
3	II Liceum Profilowane	000000	Bez zawodu	28	6	0	21,4286
4	III Liceum Profilowane	000000	Bez zawodu	14	2	11	14,2857
5	IV Liceum Profilowane	000000	Bez zawodu	70	13	66	18,5714

6	I Liceum Profilowane	000000	Bez zawodu	31	5	32	16,1290
7	Liceum Profilowane dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Ełku	000000	Bez zawodu	17	3	35	17,6471
8	Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	119	5	133	4,2017
9	IV Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	31	13	25	41,9355
10	II Liceum Ogólnokształcące w	000000	Bez zawodu	245	6	233	2,4490
11	I Liceum Ogólnokształcące im.Stefana Żeromskiego	000000	Bez zawodu	266	14	226	5,2632
Razem				851	72	782	-

Łącznie w roku 2008 mury szkół średnich ogólnokształcących opuściło 851 uczniów nie posiadających wyuczonego zawodu, w tym: licea ogólnokształcące ukończyło 661 absolwentów oraz 190 liceum profilowanego, dając 37,4 % wszystkich absolwentów kończących szkołę w omawianym okresie.

Lp	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	Przewidywani absolwenci w roku 2009	(6):(5) w%
1	2	3	4	5	6	7	8
Zasadnicze szkoły zawodowe							
1	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4	512202	Kucharz małej gastronomii	12	4	0	33,3333
2	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4	741201	Cukiernik	0	0	0	0,0000
3	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4	741203	Piekarz	0	0	8	0,0000
4	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4	742204	Stolarz	9	3	0	33,3333

5	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5	522107	Sprzedawca	0	0	24	0,0000
6	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2	712102	Murarz	0	0	0	0,0000
7	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	24	2	35	8,3333
8	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6	724102	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0	0	17	0,0000
9	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1	000000	Bez zawodu	0	0	0	0,0000
10	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1	741104	Rzeźnikwędliniarz	21	1	18	4,7619
Razem				66	10	102	-

Zasadnicze szkoły zawodowe w Ełku ukończyło zgodnie z powyższą tablicą - 66 osób. Zasadnicze szkoły zawodowe w Ełku uczą tylko w 9 zawodach a najwięcej absolwentów było w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych – 24 osoby, przewidywanych absolwentów powinno być najwięcej również mechaników samochodowych – 35 osoby, w dalszej kolejności rzeźnik wędliniarz – 21 osób, najmniej absolwentów było w zawodzie stolarza – 9.

Biorąc pod uwagę powyższe można stwierdzić, iż w ciągu dwóch ostatnich lat w szkołach wyższych, technikach i szkołach zawodowych da się wyróżnić zawody, które uzyskały najwięcej absolwentów zarówno w roku szkolnym 2007/2008, jak i aktualnym roku szkolnym 2008/2009, i tak szkoły wyższe przez dwa lata rozdały najwięcej dyplomów specjalistom ds. marketingu i handlu oraz specjalistom administracji publicznej, a najmniej inżynierom elektrotechnikom; szkoły techniczne uczą najwięcej techników ekonomistów a najmniej techników elektryków; zaś szkoły zawodowe miały najwięcej absolwentów w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych. Wzrost liczby bezrobotnych absolwentów odnotowywany jest miesiącach letnich, kiedy to osoby młode po szkołach rejestrują się do bazy bezrobotnych, aby móc podjąć pracę sezonową lub odbyć krótki staż. W miesiącu październiku zaś odnotowujemy spadek liczby absolwentów, gdyż osoby podejmując dalszą naukę, w związku z czym wyrejestrowują się z bazy osób bezrobotnych.

c) struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów

Analizując strukturę zawodową absolwentów w powiecie ełckim w latach 2008 i 2009 zgodnie z powyższą tablicą, w roku szkolnym 2007/2008 na terenie powiatu ełckiego szkołę

ukończyło 1626 absolwentów (szkoły policealne, szkoły średnie techniczne, licea ogólnokształcące, zasadnicze szkoły zawodowe). Na koniec 2008 r. – 149 spośród nich figurowało w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku jako osoby bezrobotne.

Tablica 4.3. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie ełcki w latach 2007 i 2008

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	w tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2009	(5):(3) w %
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
000000	Bez zawodu	14	3	3	30	21,4286
311204	Technik budownictwa	20	2	2	32	10,0000
311209	Technik ochrony środowiska	19	4	4	20	21,0526
311210	Technik urządzeń sanitarnych	0	0	0	12	0,0000
311302	Technik elektryk	11	0	0	0	0,0000
311401	Technik elektronik	39	4	4	25	10,2564
311403	Technik mechatronik	0	0	0	15	0,0000
311502	Technik mechanik	36	5	5	49	13,8889
311913	Technik technologii odzieży	0	0	0	0	0,0000
312102	Technik informatyk	13	2	2	39	15,3846
315202	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa i higieny pracy]	0	0	0	30	0,0000
321202	Technik architektury krajobrazu	0	0	0	14	0,0000
321208	Technik rolnik	5	0	0	0	0,0000
321301	Technik technologii żywności - cukrownictwo	36	6	6	29	16,6667
321302	Technik technologii żywności - produkcja cukiernicza	0	0	0	0	0,0000
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	13	2	2	16	15,3846
322301	Asystentka stomatologiczna	17	0	0	0	0,0000
322302	Higienistka stomatologiczna	0	0	0	0	0,0000
322401	Masażysta [zawód szkolny: Technik masaży]	0	0	0	22	0,0000
322601	Technik farmaceutyczny	24	0	0	0	0,0000
322905	Ratownik medyczny	23	0	0	44	0,0000

341401	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	9	1	1	0	11,1111
341403	Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	23	1	1	25	4,3478
341404	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	67	9	9	44	13,4328
341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	19	2	2	31	10,5263
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	101	15	15	85	14,8515
341903	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	0	0	0	23	0,0000
342205	Technik logistyki	0	0	0	17	0,0000
343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	111	4	4	98	3,6036
346101	Asystent osoby niepełnosprawnej	0	0	0	15	0,0000
346103	Opiekunka środowiskowa	8	0	0	34	0,0000
347302	Muzyk	15	0	0	29	0,0000
419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	0	0	0	0	0,0000
512302	Kelner	0	0	0	0	0,0000
513102	Opiekunka dziecięca	0	0	0	0	0,0000
514102	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	18	0	0	10	0,0000
514103	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	41	4	4	19	9,7561
515902	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	24	2	2	17	8,3333
722204	Ślusarz	3	1	1	0	33,3333
RAZEM		709	67	67	824	-

Wykształcenie policealne i średnie zawodowe uzyskało 709 absolwentów z tego 67 osób było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku na dzień 31.12.2008 r.

Najwięcej osób uzyskało status absolwenta w zawodach :

- pracownicy administracyjni (111 osób),
- asystenci ekonomiczni (101 osób),

- technik hotelarstwa (67 osoby),
- kosmetyczki (41 osób).

Analizując liczbę zarejestrowanych absolwentów według zawodów stwierdzamy, że w naszym powiecie dominowali :

- asystenci ekonomiczni (15 osób),
- technik technologii żywności (6 osób)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	w tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2009	(5):(3) w %
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie średnie ogólnokształcące						
000000	Bez zawodu	851	72	72	782	8,4606

Najliczniejszą grupę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych stanowiły osoby bez żadnego zawodu - po liceach ogólnokształcących (851 osób), z tego 72 osoby były zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Elku jako osoby bezrobotne.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	w tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2009	(5):(3) w %
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie zasadnicze zawodowe						
000000	Bez zawodu	0	0	0	0	0,0000
512202	Kucharz małej gastronomii	12	4	4	0	33,3333
522107	Sprzedawca	0	0	0	24	0,0000
712102	Murarz	0	0	0	0	0,0000
723106	Mechanik pojazdów samochodowych	24	2	2	35	8,3333
724102	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0	0	0	17	0,0000
741104	Rzeźnikwędliniarz	21	1	1	18	4,7619
741201	Cukiernik	0	0	0	0	0,0000
741203	Piekarz	0	0	0	8	0,0000

742204	Stolarz	9	3	3	0	33,3333
RAZEM		66	10	10	102	-

Wykształcenie zasadnicze zawodowe uzyskało 66 osób, z tego 10 osób było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Elku jako osoby bezrobotne.

Najwięcej osób ukończyło szkołę z zawodem:

- mechanik pojazdów samochodowych (24 osoby)
- rzeźnik wędliniarz (21 osób)

Analizując liczbę zarejestrowanych absolwentów według zawodów stwierdzamy, że w naszym powiecie dominowali :

- kucharz małej gastronomii (4 osoby)
- mechanik pojazdów samochodowych (2 osoby)

Zestawienie danych za omawiany okres na temat stanu bezrobocia oraz napływu absolwentów do ewidencji urzędu pozwala zauważyć, że w większości przypadków strategie szkół ponadgimnazjalnych w zakresie doboru kierunków kształcenia młodzieży w konkretnych zawodach nie są odzwierciedleniem zapotrzebowania lokalnego rynku pracy.

Wybory młodzieży podejmującej naukę w danych kierunkach kształcenia mogą również wynikać z ich planów zawodowych dotyczących nie tyle podejmowania pracy w zawodzie, co zamiaru podjęcia w przyszłości własnej działalności gospodarczej. Kształcenie zawodowe jest niewątpliwie jednym z ważniejszych czynników determinujących powodzenie jednostki na rynku pracy.

WNIOSKI

Monitoring zawodów w obecnej postaci jest niewystarczający dla precyzyjnego określania struktury zawodów nadwyżkowych i deficytowych. Ograniczając się do statystyki pozostawiamy na uboczu szeroki temat jakości zasobów ludzkich, doświadczeń w zawodach, mobilności, gotowości do zmiany. Orzekamy o zawodach znając jedynie tę część strony popytowej rynku pracy, którą obsługuje PUP. Natomiast powiatowe urzędy pracy nie dysponują całością ofert zatrudnienia dostępnych na rynku. Dotyczy to zwłaszcza zatrudniania osób z grupy specjalistów, gdzie główne kanały rekrutacji to prywatne firmy pośrednictwa pracy, ogłoszenia w prasie czy internecie. Wyłączamy problem migracji zarobkowych i związanych z tym udział w bezrobociu rejestrowanym osób zainteresowanych jedynie uzyskaniem ubezpieczenia zdrowotnego. Rozpatrując konkretne zawody i profesje, nie uwzględniamy podobieństwa kwalifikacyjnego niektórych z nich a także faktu, iż do wykonywania pewnych prac nie są potrzebne żadne kwalifikacje. Nie przyglądamy się bliżej wymaganiom stawianym w ofertach pracy, gdzie obok wskazania zawodu często wymienia się konieczność posiadania specjalnych uprawnień czy dodatkowych kwalifikacji. Posługując się wskaźnikami nadwyżki i deficytu ujmujemy dynamiczny charakter rynku pracy (napływu bezrobotnych), lecz w ogóle pomijamy jego stronę statyczną (liczbę zarejestrowanych na koniec okresu sprawozdawczego, która pokazuje nam zmiany w liczbie bezrobotnych w zawodach nadwyżkowych i deficytowych). Wreszcie nie wiemy nic o kierunkach odpływu z bezrobocia rozpatrywanego wg struktury zawodowej, a zwłaszcza o relacji pomiędzy zawodem bezrobotnego podejmującego pracę a zawodem zgłoszonym w ofercie pracy. Wielu bezrobotnych posiada niedostateczne kwalifikacje i nadal odnotowujemy rezultaty niedopasowania struktury kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Dlatego też w aspekcie omawianego problemu dużego znaczenia nabierają szkolenia dla osób bezrobotnych organizowane przez Urząd i dostosowane do potrzeb rynku pracy. Zwiększenie liczby osób szkolonych oraz rozwój kształcenia ustawicznego spowoduje w przyszłości zmniejszenie się liczby bezrobotnych w zawodach nadwyżkowych i deficytowych.